

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 803

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 12 august 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 219 din 28 aprilie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene și ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene	2–11
Decizia nr. 335 din 26 mai 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 269 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii	12–14
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
238/1.290. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice pentru aprobarea criteriilor de calificare privind capacitatea ofertanților, a factorilor de evaluare și a caietului de sarcini aferente atribuirii acordului-cadru/contractului de achiziție publică de produse — fructe, legume, lapte și produse lactate și produse de panificație în cadrul Programului pentru școli al României	15–16
★	
Rectificări	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 219**

din 28 aprilie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene și ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene și ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, excepție ridicată de Ioan Liviu Tăut în Dosarul nr. 4.373/83/2017** al Tribunalului Satu Mare — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 497D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 684D/2019, nr. 770D/2019, nr. 792D/2019, nr. 859D/2019, nr. 892D/2019, nr. 1.028D/2019, nr. 1.460D/2019, nr. 1.567D/2019, nr. 1.603D/2019, nr. 1.635D/2019, nr. 1.680D/2019, nr. 1.757D/2019, nr. 1.918D/2019, nr. 2.024D/2019, nr. 2.145D/2019, nr. 2.203D/2019, nr. 2.205D/2019, nr. 2.379D/2019, nr. 2.636D/2019, nr. 2.668D/2019, nr. 2.689D/2019, nr. 2.925D/2019, nr. 3.287D/2019, nr. 97D/2020 și nr. 302D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 (dosarele nr. 684D/2019, nr. 792D/2019, nr. 859D/2019, nr. 892D/2019, nr. 1.567D/2019, nr. 1.680D/2019, nr. 1.757D/2019, nr. 2.024D/2019, nr. 2.145D/2019, nr. 2.379D/2019, nr. 2.668D/2019, nr. 97D/2020, nr. 302D/2020), ale art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 (Dosarele nr. 770D/2019, nr. 2.203D/2019, nr. 2.205D/2019, nr. 2.689D/2019), ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 (dosarele nr. 1.028D/2019, nr. 1.460D/2019, nr. 2.925D/2019, nr. 3.287D/2019), ale art. 41 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 (Dosar nr. 1.603D/2019),

precum și ale art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 (dosarele nr. 1.635D/2019, nr. 1.918D/2019 și nr. 2.636D/2019).

4. Excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate de Constantin Roman, Teodor Sovan, Ioan Catrinescu și Vasile Sandulianu în Dosarul nr. 9.194/99/2017 al Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal (Dosarul nr. 684D/2019), de Marius Paul Enescu și Ion Sorin Pîndaru în dosarele nr. 5.693/105/2018/a1 și nr. 1.366/105/2018 ale Curții de Apel Ploiești — Secția I civilă (dosarele nr. 770D/2019 și nr. 2.379D/2019), de Dumitru Radu, Niculaie Negrilă, Puiu Dumitru Răileanu, de Ionel Petcu, Daniel Lupascu, Ovidiu Zisu, Marian Sivriu, Nelu Ramboi, Marian Soare, Ionel Lugoci, Gheorghe Stanciu și Marin Beca, precum și de Daniel P. Olărescu în dosarele nr. 23.665/3/2017*, nr. 3.604/118/2017*, nr. 3.368/118/2017*, nr. 8.601/118/2017, nr. 8.806/118/2017 și nr. 4.485/118/2017* ale Curții de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal (dosarele nr. 792D/2019, nr. 1.680D/2019, nr. 2.024D/2019, nr. 2.203D/2019, nr. 2.205D/2019, nr. 2.689D/2019), de Marin Dan Constantinescu în Dosarul nr. 2.563/90/2018 al Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă (Dosarul nr. 859D/2019), de Viorel Gioacas și de Gigi Buruiană, Ioan Alecușan și Gicu Ciobotaru în dosarele nr. 1.329/97/2018 și nr. 632/85/2018, ale Curții de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal și Secția I civilă (dosarele nr. 892D/2019 și nr. 1.028D/2019), de Corneliu Goldic în Dosarul nr. 1.034/118/2019 al Tribunalului Constanța — Secția I civilă (Dosarul nr. 1.460D/2019), de Ionel Mihai, de Gheorghe Arsene, Ion-Cristian Dobre, Costin Avram, Constantin Matei, Mihai Doroftei, Adrian-Eugen Anton și Gheorghe-Marian Voicilă, precum și de Victor Nedelcu în dosarele nr. 3.815/105/2018, nr. 4.458/105/2018 și nr. 1.363/105/2018* ale Tribunalului Prahova — Secția I civilă (dosarele nr. 1.567D/2019, nr. 2.145D/2019 și nr. 2.668D/2019), de Nicolae Viorel Costea în Dosarul nr. 44.770/3/2018* al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal (Dosarul nr. 1.603D/2019), de Victor Niculae, Nicolae Orbesteanu, Dan Ionescu, Gheorghe Zanfir, Florin Scarlat, Marian Valentin Lenga, Romică Dragomir, Petre Dumea, Liviu Gheorghe Leoveanu, Stănel Ciorășteanu, Maricica Șerban, Marian Răceanu, Nicolae Ilie, Nicolae Mugurel Fenesan și Vasilica Cornelia Ciobanu, Olivia Mihaela Ciobanu și Mihai Sorin Ciobanu, moștenitori ai defunctului Ion Eugen Ciobanu, precum și de Mihaela Stîngă, Maria Cristina Stîngă și Ioana Cătălina Stîngă, moștenitori ai defunctului Aurelian Stîngă, și de Emil Schnaider și Monica Ioana Dincă în dosarele nr. 851/87/2018, nr. 764/87/2018, nr. 33.668/3/2016** și nr. 6.116/3/2018 ale Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios

administrativ și fiscal și Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal (dosarele nr. 1.635D/2019, nr. 1.757D/2019, nr. 1.918D/2019 și nr. 2.636D/2019), de Nicolaie Lucian Răchiteanu în Dosarul nr. 997/114/2019 al Tribunalului Buzău — Secția I civilă (Dosarul nr. 2.925D/2019), de Vasile Prăjanu în Dosarul nr. 2.481/99/2019 al Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă — contencios administrativ și fiscal (Dosarul nr. 3.287D/2019), de Maria Gabriela Gros, Marius Sorin Sopen și Monica Maria Vidai în Dosarul nr. 32.668/3/2018 al Curții de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal (Dosar nr. 97D/2020), precum și de Tedorian-Daniel Țăran în Dosarul nr. 887/62/2019 al Tribunalului Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal (Dosarul nr. 302D/2020).

5. La apelul nominal răspunde autorul excepției Marin Dan Constantin în Dosarul Curții Constituționale nr. 859D/2019, precum și avocatul Iulian Petrescu, având împuternicire avocațială depusă la dosar, pentru autorul excepției Nicolae Viorel din Dosarul Curții Constituționale nr. 1.603D/2019. Lipsesc ceilalți autori ai excepției de neconstituționalitate și părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

6. Magistratul-asistent referă asupra faptului că, în dosarele Curții Constituționale nr. 1.680D/2019, nr. 2.024D/2019 și nr. 2.205D/2019, autorii excepției de neconstituționalitate Nicolae Negrilă, Puiu Dumitru Răileanu și Marin Beca au solicitat judecarea în lipsă.

7. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Autorul excepției Marin Dan Constantin, avocatul Iulian Petrescu și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea cauzelor. Curtea, având în vedere similitudinea de obiect al cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 684D/2019, nr. 770D/2019, nr. 792D/2019, nr. 859D/2019, nr. 892D/2019, nr. 1.028D/2019, nr. 1.460D/2019, nr. 1.567D/2019, nr. 1.603D/2019, nr. 1.635D/2019, nr. 1.680D/2019, nr. 1.757D/2019, nr. 1.918D/2019, nr. 2.024D/2019, nr. 2.145D/2019, nr. 2.203D/2019, nr. 2.205D/2019, nr. 2.379D/2019, nr. 2.636D/2019, nr. 2.668D/2019, nr. 2.689D/2019, nr. 2.925D/2019, nr. 3.287D/2019, nr. 97D/2020 și nr. 302D/2020 la Dosarul nr. 497D/2019, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autorului excepției de neconstituționalitate Marin Dan Constantin, care solicită admiterea acesteia și depune concluzii scrise. Astfel, se susține, în esență, că are cunoștință de jurisprudența Curții Constituționale cu privire la adoptarea ordonanțelor de urgență, însă adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2017 este ilegală. Se arată că, potrivit jurisprudenței instanței de contencios constituțional, ajutoarele la trecerea în rezervă nu constituie drepturi fundamentale consacrate și garantate de Constituție și, ca atare, nu intră sub protecția art. 53. Însă prevederile constituționale ale art. 53 nu cuprind sintagma „drepturi fundamentale”. Or, potrivit principiului de drept, *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*. Așadar, și dreptul la ajutoare la trecerea în rezervă intră sub protecția art. 53 din Constituție.

9. Având cuvântul, reprezentantul autorului excepției Nicolae Viorel, avocat Iulian Petrescu, apreciază, în esență, că dispozițiile art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) și ale art. 15 alin. (2). Se arată că, la data trecerii în rezervă a autorului excepției — luna decembrie 2016 —, Legea-cadru nr. 284/2010 prevedea, la art. 20, acordarea unor ajutoare la momentul trecerii în rezervă. Însă Legea-cadru nr. 284/2010 a fost abrogată prin art. 44 din Legea-cadru

nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice. Așadar, dispozițiile legale criticate nu aveau cum să prevadă suspendarea acordării acestor drepturi pentru că norma era abrogată. Ca atare, o lege abrogată nu își mai poate produce efectele.

10. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată și solicită menținerea jurisprudenței Curții Constituționale în materie.

11. În cursul dezbaterilor, se prezintă pentru autorii excepției de neconstituționalitate Ioan Alecușan, Gigi Buruiană și Gicu Ciubotaru din Dosarul Curții Constituționale nr. 1.028D/2019, avocat Constantin Liviu Burcea, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, care, având cuvântul, solicită admiterea acesteia pentru motivele invocate în cererea de sesizare a instanței de contencios constituțional. În acest sens, se susține, în esență, că aceste drepturi au fost suspendate succesiv din lipsă de fonduri, norma fiind abrogată, iar persoanele, la momentul la care au optat pentru pensie, au fost induse în eroare cu privire la acordarea acestor stimulente financiare care au intrat, de drept, în patrimoniul lor, dar care nu au putut fi valorificate. Având în vedere aceste argumente, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

12. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public solicită menținerea concluziilor anterior formulate, în sensul păstrării jurisprudenței Curții Constituționale în materia analizată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

13. Prin Încheierea din 26 februarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 4.373/83/2017**, **Tribunalul Satu Mare — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene și ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene**. Excepția a fost ridicată de reclamantul Ioan Liviu Tăut într-o cauză având ca obiect obligația de a face. (Dosarul nr. 497D/2019)

14. Prin Decizia nr. 158 din 30 ianuarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 9.194/99/2017, **Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017, aprobată prin Legea nr. 80/2018**. Excepția a fost ridicată de reclamantul Constantin Roman, Teodor Sovan, Ioan Catrinescu și Vasile Sandulianu în calea de atac a recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 1.074 din 4 iulie 2018 a Tribunalului Iași, într-o cauză având ca obiect pretenții bănești. (Dosarul nr. 684D/2019)

15. Prin Decizia nr. 133 din 25 martie 2019 și Încheierea din 23 ianuarie 2019, pronunțate în dosarele nr. 5.693/105/2018/a1 și nr. 1.366/105/2018, **Curtea de Apel Ploiești — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11, precum și ale art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017**. Excepția a fost ridicată de Marius Paul Enescu și Ion Sorin Pîndaru, în calea de atac a recursului, în cauze în care s-a solicitat plata ajutorului prevăzut de art. 20 alin. (1) și (2) din Legea-cadru nr. 284/2010, anexa nr. VII, secțiunea a 3-a. (dosarele nr. 770D/2019 și nr. 2.379D/2019)

16. Prin deciziile civile nr. 26 din 14 ianuarie 2019, nr. 1.098 din 1 octombrie 2018, nr. 87/CA din 23 ianuarie 2019, respectiv 210/CA din 20 februarie 2019, Încheierea din 31 octombrie 2018 și Decizia civilă nr. 1.019/CA din 26 septembrie 2019, pronunțate în dosarele nr. 23.665/3/2017*, nr. 3.604/118/2017*, nr. 3.368/118/2017*, nr. 8.601/118/2017, nr. 8.806/118/2017 și nr. 4.485/118/2017*, **Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1), precum și ale art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017.** Excepția a fost ridicată de reclamantul Dumitru Radu, Niculaie Negrilă, Puiu Dumitru Răileanu, de Ionel Petcu, Daniel Lupascu, Ovidiu Zisu, Marian Sivriu, Nelu Ramboi, Marian Soare, Ionel Lugoci, Gheorghe Stanciu, de Marin Beca, precum și de Daniel P. Olărescu în calea de atac a recursului, în cauze având ca obiect pretenții bănești prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, anexa nr. VII, secțiunea a 3-a, și litigii privind funcționarii publici. (dosarele nr. 792D/2019, nr. 1.680D/2019, nr. 2.024D/2019, nr. 2.203D/2019, nr. 2.205D/2019 și nr. 2.689D/2019).

17. Prin Încheierea din 25 martie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.563/90/2018, **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017.** Excepția a fost ridicată de reclamantul Marin Dan Constantinescu într-o cauză având ca obiect pretenții — ajutoare acordate în baza Legii-cadru nr. 284/2010. (Dosarul nr. 859D/2019).

18. Prin Încheierile din 3 aprilie și 9 aprilie 2019, pronunțate în dosarele nr. 1.329/97/2018 și nr. 632/85/2018, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal și Secția I civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018.** Excepția a fost ridicată de reclamantul Viorel Gioacas și de Gigi Buruiiană, Ioan Alecușan și Gicu Ciobotaru, în calea de atac a recursului, în cauze având ca obiect un litigiu privind funcționarii publici și pretenții bănești. (dosarele nr. 892D/2019 și nr. 1.028D/2019)

19. Prin Încheierea din 16 mai 2019, pronunțată în Dosarul nr. 1.034/118/2019, **Tribunalul Constanța — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018.** Excepția a fost ridicată de reclamantul Corneliu Goldic într-o cauză având ca obiect acordarea ajutoarelor prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2) din Legea-cadru nr. 284/2010, anexa nr. VII, secțiunea a 3-a. (Dosarul nr. 1.460D/2019)

20. Prin sentințele civile nr. 3.723 din 13 decembrie 2018 și nr. 1.469 din 14 iunie 2019 și Încheierea din 25 septembrie 2019, pronunțate în dosarele nr. 3.815/105/2018, nr. 4.458/105/2018 și nr. 1.363/105/2018*, **Tribunalul Prahova — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017.** Excepția a fost ridicată de reclamantul Ionel Mihai, de Gheorghe Arsene, Ion-Cristian Dobre, Costin Avram, Constantin Matei, Mihai Doroftei, Adrian-Eugen Anton și Gheorghe-Marian Voicilă, precum și de Victor Nedelcu în cauze având ca obiect plata ajutorului prevăzut de art. 20 alin. (1) și (2) din Legea-cadru nr. 284/2010, anexa nr. VII, secțiunea a 3-a. (dosarele nr. 1.567D/2019, nr. 2.145D/2019 și nr. 2.668D/2019)

21. Prin Sentința civilă nr. 3.592 din 17 mai 2019, pronunțată în Dosarul nr. 44.770/3/2018*, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 41 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018.** Excepția a fost ridicată de reclamantul Niculae Viorel Costea într-o cauză având ca obiect un litigiu privind funcționarii publici. (Dosarul nr. 1.603D/2019)

22. Prin Încheierea din 16 mai 2019, astfel cum a fost modificată și completată prin Încheierea din 30 mai 2019, pronunțată în Dosarul nr. 851/87/2018, Încheierea din 1 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 764/87/2018, Decizia civilă nr. 2.210 din 30 mai 2019, pronunțată în Dosarul nr. 33.668/3/2016**, și Decizia civilă nr. 587 din 19 septembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 6.116/3/2018, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal și Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018.** Excepția a fost ridicată de Victor Niculae în calea de atac a recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 349 din 14 august 2018, pronunțată de Tribunalul Teleorman, într-o cauză având ca obiect anularea unui act administrativ, de Nicolae Orbesteanu într-o cauză având ca obiect plata ajutorului prevăzut de art. 20 alin. (1) și (2) din Legea-cadru nr. 284/2010, anexa nr. VII, secțiunea a 3-a, de Dan Ionescu, Gheorghe Zanfir, Florin Scarlat, Marian Valentin Lenga, Romică Dragomir, Petre Dumea, Liviu Gheorghe Leoveanu, Stănel Ciorășteanu, Maricica Șerban, Marian Răceanu, Nicolae Ilie, Nicolae Mugurel Fenesan și Vasilica Cornelia Ciobanu, Olivia Mihaela Ciobanu și Mihai Sorin Ciobanu, moștenitori ai defunctului Ion Eugen Ciobanu, precum și de Mihaela Sîngă, Maria Cristina Sîngă și Ioana Cătălina Sîngă, moștenitori ai defunctului Aurelian Sîngă, și de Emil Schnaider și Monica Ioana Dincă în cauze având ca obiect litigii privind funcționarii publici. (dosarele nr. 1.635D/2019, nr. 1.757D/2019, nr. 1.918D/2019 și nr. 2.636D/2019)

23. Prin Încheierea din 28 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 997/114/2019, **Tribunalul Buzău — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018.** Excepția a fost ridicată de Nicolaie Lucian Răchițeanu într-o cauză având ca obiect plata ajutorului prevăzut de art. 20 alin. (1) și (2) din Legea-cadru nr. 284/2010, anexa nr. VII, secțiunea a 3-a. (Dosarul nr. 2.925D/2019)

24. Prin Sentința civilă nr. 1.509 din 27 noiembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.481/99/2019, **Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă — contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018.** Excepția a fost ridicată de reclamantul Vasile Prăjanu într-o cauză având ca obiect plata ajutorului prevăzut de art. 20 alin. (1) și (2) din Legea-cadru nr. 284/2010, anexa nr. VII, secțiunea a 3-a. (Dosarul nr. 3.287D/2019)

25. Prin Încheierea din 10 ianuarie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 32.668/3/2018, **Curtea de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017.** Excepția a fost ridicată de reclamantul Maria Gabriela Gros, Marius Sorin Sopon și Monica Maria Vidai în calea de atac a recursului formulat într-o cauză având ca

obiect plata ajutorului prevăzut de art. 20 alin. (1) și (2) din Legea-cadru nr. 284/2010, anexa nr. VII, secțiunea a 3-a. (Dosarul nr. 97D/2020)

26. Prin Încheierea din 23 ianuarie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 887/62/2019, **Tribunalul Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017**. Excepția a fost ridicată de reclamantul Tedorian-Daniel Țăran într-o cauză având ca obiect plata ajutorului prevăzut de art. 20 alin. (1) și (2) din Legea-cadru nr. 284/2010, anexa nr. VII, secțiunea a 3-a. (Dosar nr. 302D/2020)

27. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii susțin, în esență, că Legea-cadru nr. 284/2010 a constituit legea-cadru de salarizare a personalului bugetar, art. 7 prevăzând aplicarea ei etapizată, prin legi anuale de salarizare, fiind adoptate din 2010 și până în 2017 ordonanțe de urgență anuale prin care s-a dispus pentru o perioadă limitată pe durata unui an calendaristic neacordarea ajutoarelor prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010.

28. Prin Decizia nr. 16 din 8 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a stabilit că actele normative anuale doar au suspendat exercițiul dreptului la acordarea ajutoarelor, neavând semnificația desființării acestora.

29. La data de 1 iulie 2017 a intrat în vigoare Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, iar, potrivit art. 44 din acest act normativ, atât Legea-cadru nr. 284/2010, cât și actele normative anuale de suspendare au fost abrogate. Totodată, noua lege-cadru a salarizării nu mai prevede vreun drept de natura celor reglementate de art. 20 alin. (1) și (2) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010.

30. Autorii excepției arată, în esență, că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, ajutoarele ori indemnizațiile la care se referă art. 20 alin. (1) și (2) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 nu fac parte din categoria drepturilor fundamentale, astfel că legiuitorul este liber să dispună cu privire la conținutul, limitele și condițiile de acordare a acestora, precum și să dispună diminuarea ori chiar încetarea acordării acestora, fără a fi necesară întrunirea condițiilor stabilite de art. 53 din Legea fundamentală. De asemenea, ca un corolar al acestor considerente, din jurisprudența Curții Constituționale se desprinde concluzia că nu ar exista o lipsă de previzibilitate a prevederilor legale și nici incertitudine cu privire la existența acestor drepturi (deciziile Curții Constituționale nr. 42 din 22 ianuarie 2014, nr. 314 din 5 iunie 2014, nr. 330 din 12 iunie 2014, nr. 129 din 10 martie 2015).

31. Cu toate acestea, aplicabilitatea dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 este condiționată de existența unei dispoziții care să prevadă dreptul care nu este acordat. Această condiție nu este însă respectată, câtă vreme dispozițiile criticate nu cuprind vreo mențiune care să se refere la ajutoarele prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010.

32. Or, dispozițiile art. 58 alin. (1) și cele ale art. 66 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative consacră principiul potrivit căruia suspendarea dispozițiilor unui act normativ poate interveni numai pe durata existenței acestuia, dar nu poate supraviețui normei pe care o suspendă. Art. 66 din Legea nr. 24/2000 recunoaște abrogarea și în cazul normelor suspendate, dar din momentul abrogării actului încetează suspendarea efectelor acestuia. Se invocă deciziile Curții

Constituționale nr. 26 din 18 ianuarie 2012, nr. 1.595 din 14 decembrie 2011 și nr. 654 din 17 octombrie 2017, care impun respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 și stabilesc că, prin adoptarea unei norme care face trimitere la o dispoziție legală care nu mai este în vigoare, se încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție referitor la claritatea și previzibilitatea actelor normative. Ca atare, chiar dacă ajutoarele prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 nu fac parte din categoria drepturilor fundamentale, atât timp cât prin nicio dispoziție legală nu le-a fost înlăturată existența, suspendarea exercițiului acestora nu echivalează cu însăși eliminarea lor.

33. Se apreciază, în esență, că în lipsa unui act normativ care să prevadă în anul 2018 dreptul suspendat, consecința adoptării dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 este că Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, prin Decizia nr. 5 din 5 martie 2018, a reținut atât prelungirea suspendării exercițiului drepturilor și pentru anul 2018, cât și faptul că prin suspendarea repetată s-a pierdut însăși speranța legitimă de valorificare efectivă a acestora (paragrafele 95—97).

34. Se arată că principiul încrederii în statul de drept implică asigurarea aplicării legilor adoptate în spiritul și litera lor. Acest principiu impune și ca titularii drepturilor recunoscute să nu poată fi împiedicați să se bucure efectiv de acestea pentru perioada în care au fost prevăzute de lege.

35. Se afirmă că nu se contestă prematuritatea acțiunilor introduse pe durata suspendării exercițiului dreptului, dar este de neconceput prelungirea valabilității dispoziției de suspendare a aplicării unui text de lege și după abrogarea lui (Decizia nr. XXIII din 12 decembrie 2005, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile unite în soluționarea unui recurs în interesul legii).

36. Principiul securității juridice este consacrat în dreptul european, stabilindu-se necesitatea respectării lui atât de instituțiile comunitare, cât și de statele membre, Curtea Europeană a Drepturilor Omului subliniind și ea importanța acestuia (a se vedea în acest sens hotărârile pronunțate în cauzele *Marcks împotriva Belgiei* sau *Păduraru împotriva României*).

37. Se susține, în esență, că prin art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și prin art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, se încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta referitoare la previzibilitatea legii. Astfel, deși formal limitată în timp, măsura de suspendare repetată a drepturilor solicitate, prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, pentru mai mulți ani la rând, ar putea afecta caracterul previzibil al normelor de lege, creând incertitudine cu privire la existența acestor drepturi, măsura pierzându-și caracterul proporțional în raport cu obiectivul afirmat de legiuitor. Încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa referitoare la previzibilitatea legii rezultă și din aceea că destinatarul normei, în perioada în care își producea efectele Legea-cadru nr. 284/2010 (care se poate raporta, în aceste condiții, doar la prevederile legii), nu este în măsură să își adapteze conduita în mod corespunzător și nici să aibă reprezentarea corectă a condițiilor privind beneficiul drepturilor prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010.

38. Totodată, se apreciază că dispozițiile art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 sunt lipsite de claritate și în raport cu prevederile art. 80 și 81 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor,

ale art. 69 alin. (1) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și ale art. 73 alin. (1) din Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar.

39. Astfel, autorii excepției arată că lipsa de coerență, claritate și previzibilitate a normelor legale criticate înfrânge principiul securității raporturilor juridice, corelat cu principiul încrederii juridice, și, implicit, duce la încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție. Nu este posibilă respectarea acestor principii atunci când se prelungește măsura suspendării unui act abrogat, când acțiunile introduse după abrogarea acestui act normativ sunt respinse ca premature și când s-a pierdut însăși speranța legitimă de valorificare efectivă a acestui drept, necontestat totuși.

40. Se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate contravin art. 1 alin. (4) din Constituție, întrucât executivul s-a substituit legislativului prin emiterea celor două ordonanțe de urgență. Prin art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și prin art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, organul puterii executive a procedat la modificarea esențială a unei legi organice, respectiv Legea-cadru nr. 284/2010. Astfel, prin exercitarea de către Guvern a unei competențe ce aparține în exclusivitate legiuitorului — modificarea unei legi organice — prevederile criticate sunt contrare prevederilor art. 1 alin. (4) din Constituție, care consacră principiul separației puterilor în stat.

41. Cu privire la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție, se arată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 au fost adoptate la data de 7 decembrie 2017, respectiv 28 decembrie 2018, după abrogarea expresă la 1 iulie 2017 a Legii-cadru nr. 284/2010, fiind inadmisibil ca o ordonanță de urgență de suspendare să se aplice unui act normativ care nu mai este în vigoare la data adoptării ordonanței. Prin urmare, efectul produs de actele normative succesive, de suspendare a punerii în aplicare a dispoziției legale referitoare la dreptul la plata ajutoarelor solicitate, prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, trebuie limitat numai la perioada cât a fost în vigoare actul normativ care a prevăzut dreptul respectiv.

42. Referitor la încălcarea principiului egalității în drepturi, consacrat de art. 16 din Constituție, se susține că dispozițiile criticate creează situații juridice discriminatorii față de persoanele care au obținut hotărâri judecătorești definitive, prin care li s-a acordat ajutorul prevăzut de art. 20 din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010. Astfel, instanțele au aplicat un tratament diferit pentru situații juridice identice. Criteriul care a stat la baza tratamentului diferit este dat de interpretarea diferită a acelorași acte normative, fără a exista astfel o practică unitară. Or, principiul egalității este consacrat și transpus și în legislația românească, prin Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Totodată, se invocă art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

43. În dosarele nr. 1.635D/2019 și nr. 1.757D/2019, autorii excepției mai susțin că art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și art. 41 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 prevăd că neacordarea nu se aplică în cazul decesului angajatului. Așadar, „faptul morții distinge între acordarea și neacordarea acestor ajutoare, ceea ce este inadmisibil, întrucât dreptul prevăzut de Legea-cadru nr. 284/2010 și confirmat de Înalta Curte de Casație și Justiție,

prin Decizia nr. 16/2015, este acordat celor în viață, nicidecum nu se raportează la ipoteza decesului pentru acordarea acestui ajutor”. Altfel spus, intenția legiuitorului a fost acordarea unui ajutor de trecere în rezervă/retragere, nicidecum a unui „ajutor de deces”.

44. Se apreciază că, prin adoptarea dispozițiilor legale criticate, dreptul prevăzut de Legea-cadru nr. 284/2010 a devenit doar o obligație lipsită de conținut, ceea ce constituie o îngrădire nelegitimă a exercitării lui, fiind astfel încălcate dispozițiile art. 53 din Constituție.

45. Se consideră, în esență, că dispozițiile legale criticate contravin art. 16 alin. (1), art. 44 alin. (1) și (2), ale art. 61 alin. (1) și ale art. 115 alin. (4) și (6), precum și Primului Protocol la Convenție privind protecția proprietății și Protocolului nr. 12 la Convenție privind interzicerea generală a discriminării, întrucât o ordonanță de urgență nu poate contracara o lege adoptată de Parlament, sens în care se invocă jurisprudența Curții Constituționale. Totodată, se susține că dispozițiile criticate creează discriminări față de persoanele care au beneficiat de ajutorul prevăzut de lege. Faptul că plata dreptului prevăzut de lege a fost suspendată prin acte succesive timp de peste 9 ani conduce la transformarea dreptului într-unul teoretic sau iluzoriu, fără ca statul să mai poată invoca o situație economică precară cauzată de criza economică. Astfel, termenul de suspendare de 9 ani nu este unul rezonabil și afectează dreptul de proprietate.

46. Cu privire la încălcarea art. 115 alin. (4) din Constituție se susține că măsura nu a fost justificată de existența unor situații extraordinare și urgente. O eventuală pretinsă insuficiență a fondurilor bănești nu este un motiv întemeiat pentru adoptarea măsurii criticate. Mai mult, Guvernul a legiferat o situație juridică inexistentă, de vreme ce ajutoarele sau indemnizațiile la trecerea în rezervă nu mai erau prevăzute de niciun act normativ din România, astfel că sintagma „la trecerea în rezervă” este neconstituțională. Totodată, se apreciază că cele două acte normative, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, afectează drepturi și libertăți fundamentale, ceea ce contravine dispozițiilor constituționale ale art. 115 alin. (6).

47. **Tribunalul Satu Mare — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** apreciază că, în raport cu jurisprudența Curții Constituționale în materie, excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată.

48. **Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal** își exprimă opinia în sensul caracterului constituțional al dispozițiilor criticate, întrucât reprezintă o opțiune de politică financiară a puterii legiuitoare și prevăd drepturi salariale suplimentare, și nu fundamentale, legiuitorul având posibilitatea de a le modifica în diferite perioade de timp, de a le suspenda și chiar de a dispune anularea lor, aspect ce rezultă din motivarea deciziilor Curții Constituționale nr. 108 din 14 februarie 2006, nr. 1.250 din 7 octombrie 2010 și nr. 1.658 din 28 decembrie 2010.

49. **Curtea de Apel Ploiești — Secția I civilă**, în Dosarul nr. 770D/2019, apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, reglementarea criticată fiind în concordanță cu normele constituționale invocate, exercitarea dreptului pretins de către reclamant rămânând subsumată politicii financiare a statului, care se bucură de o largă marjă de apreciere pentru a determina oportunitatea politicilor sale. În Dosarul nr. 2.379D/2019, instanța apreciază că suspendarea anuală a drepturilor prevăzute de art. 20 din Legea-cadru nr. 284/2010 o perioadă însemnată de timp, ce a culminat chiar cu abrogarea acestora prin Legea-cadru nr. 153/2017 și o nouă suspendare adoptată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017, ulterior abrogării însuși a dreptului în discuție, este o sursă de dezechilibru social și, ca atare, de neîncredere din partea particularilor.

50. **Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal**, în dosarele nr. 792D/2019, nr. 1.680D/2019 și nr. 2.689D/2019, apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este întemeiată, întrucât lipsa de claritate și coerență legislativă rezidă din chiar faptul că art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 înlătură de la aplicare, deși nu în mod expres (prin indicarea textului de lege care reglementa dreptul), o dispoziție legală care este abrogată expres anterior momentului adoptării ordonanței de urgență. În dosarele nr. 2.024D/2019, nr. 2.203D/2019 și nr. 2.205D/2019, instanța nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate invocate, rezumându-se la constatarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a acesteia.

51. **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă** apreciază că dispozițiile art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 nu încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1), ale art. 44 alin. (1) și ale art. 53 alin. (1) și (2).

52. **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal și Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, având în vedere că statul a acționat normativ în limitele dreptului său de apreciere cu privire la beneficiile ce ar trebui să fie plătite angajaților săi din bugetul de stat.

53. **Tribunalul Constanța — Secția I civilă** nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate, rezumându-se la constatarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a excepției.

54. **Tribunalul Prahova — Secția I civilă**, în dosarele nr. 1.567D/2019 și nr. 2.668D/2019, apreciază că se impune clarificarea textului legal criticat și că nu se poate reține încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție. În Dosarul nr. 2.145D/2019, instanța nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate.

55. **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată.

56. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal și Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal**, în dosarele nr. 1.635D/2019 și nr. 2.636D/2019, apreciază că excepția de neconstituționalitate este nefondată. În dosarele nr. 1.757D/2019 și nr. 1.918D/2019, instanța nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate, rezumându-se la constatarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a excepției și arătând că opinia sa este obligatorie, în raport cu dispozițiile art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 doar în măsura în care excepția de neconstituționalitate ar fi fost invocată din oficiu, pentru motivarea încheierii de investire, iar în celelalte ipoteze, anume atunci când titularul excepției este una din părțile litigante, instanța de judecată are facultatea de a prezenta o opinie.

57. **Tribunalul Buzău — Secția I civilă** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt clare și previzibile și nu contravin prevederilor constituționale invocate.

58. **Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă — contencios administrativ și fiscal** apreciază că prevederea legală criticată retroactivează, întrucât dispune în privința unui drept abrogat anterior prin noua lege a salarizării, respectiv Legea-cadru nr. 153/2017.

59. **Curtea de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal** consideră că autorii excepției invocă, de fapt, o aplicare eronată a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2017, prin raportare la dispozițiile din Legea-cadru nr. 284/2010 — aspect care vizează modul de aplicare în timp a dispozițiilor legale, iar nu neconstituționalitatea art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017, care în mod evident este aplicabil de la data intrării în vigoare a actului normativ, iar nu anterior acestei date.

Raportat la aceste aspecte și la Decizia Curții Constituționale nr. 403 din 6 iunie 2019, instanța consideră că nu este întemeiată excepția de neconstituționalitate.

60. **Tribunalul Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** apreciază că, având în vedere considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 403 din 6 iunie 2019, dispozițiile art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 sunt constituționale.

61. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

62. **Avocatul Poporului**, exprimându-și punctul de vedere în dosarele nr. 1.603D/2019, nr. 1.635D/2019, nr. 1.680D/2019, nr. 1.757D/2019, apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, având în vedere că nu se poate reține o vătămare a unor drepturi fundamentale, iar statul a acționat normativ în limitele dreptului său de apreciere cu privire la beneficiile ce ar trebui să fie plătite angajaților săi din bugetul de stat, suspendările repetate nu pot fi analizate din perspectiva cerințelor instituite de art. 53 din Constituție referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi și al unor libertăți. De asemenea, dispozițiile art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 nu vizează efectele juridice stinse ale unui raport juridic născut sub imperiul legii vechi, pentru a fi posibilă constatarea încălcării principiului neretroactivității legii. Prin urmare, aceste dispoziții ar fi avut caracter retroactiv numai dacă ar fi intervenit asupra unor prestații deja încasate, și nu asupra unora viitoare. Curtea s-a pronunțat constant în acest sens, de exemplu, prin Decizia nr. 812 din 9 noiembrie 2006 sau Decizia nr. 458 din 2 decembrie 2003. Totodată, în dosarele nr. 2.689D/2019 și nr. 2.925D/2019, apreciază că dispozițiile art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și cele ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 sunt neconstituționale, contravenind art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, întrucât respectarea principiului încrederii în statul de drept, care implică asigurarea aplicării legilor adoptate în spiritul și litera lor, impune ca titularii drepturilor recunoscute să se poată bucura efectiv de acestea pentru perioada în care au fost prevăzute de lege. De asemenea, în Dosarul nr. 3.287D/2019, apreciază că dispozițiile art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, în raport cu art. 1 alin. (5) din Constituție, sunt neconstituționale, iar raportat la art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală sunt constituționale.

63. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate,

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției prezent și cele ale reprezentanților autorilor excepției, concluziile scrise depuse, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

64. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

65. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit actelor de sesizare, dispozițiile art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele

măsurii fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 973 din 7 decembrie 2017, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 80/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 28 martie 2018, și ale art. 41 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.116 din 29 decembrie 2018. Însă, analizând notele scrise ale autorilor excepției de neconstituționalitate din dosarele nr. 770D/2019, nr. 1.603D/2019, nr. 2.203D/2019, nr. 2.205D/2019 și nr. 2.689D/2019, Curtea constată că aceștia critică numai dispozițiile art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și pe cele ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018. Prin urmare, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate are ca obiect dispozițiile art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, care au următorul cuprins:

— Art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017: „În anul 2018 nu se acordă ajutoarele sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă.”;

— Art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018: „În perioada 2019—2021 nu se acordă ajutoarele sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă.”

66. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) privind statul de drept, alin. (4) referitor la principiul separației și echilibrului puterilor și alin. (5) privind statul român și obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 15 privind universalitatea, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 41 alin. (2) privind munca și protecția socială a muncii, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 47 privind nivelul de trai, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 61 alin. (1) privind rolul Parlamentului și art. 115 alin. (4) și (6) privind condițiile de adoptare a ordonanțelor de urgență ale Guvernului. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale Primului Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind protecția proprietății și ale Protocolului nr. 12 la Convenție, privind interzicerea generală a discriminării, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

67. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare cu cele din prezenta cauză, prin Decizia nr. 403 din 6 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 818 din 9 octombrie 2019, Decizia nr. 715 din 6 octombrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 12 ianuarie 2021, Decizia nr. 472 din 8 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1091 din 16 noiembrie 2021, și Decizia nr. 761 din 9 noiembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 162 din 17 februarie 2022, instanța de contencios constituțional respingând excepțiile de neconstituționalitate.

68. Astfel, Curtea a observat că dispozițiile de lege criticate fac parte din legi anuale de salarizare a personalului plătit din fonduri publice și prevăd că în anii 2017—2021 nu se acordă ajutoarele sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă. Textele criticate au caracter general, referindu-se la toate categoriile de ajutoare sau indemnizații prevăzute de lege la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă, cum sunt, cu titlu exemplificativ, cele prevăzute de: art. 81 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, art. 69 din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, art. 20 din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice sau art. 73 din Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar. De asemenea, Curtea a reținut că, în speță, este vorba despre ajutorul prevăzut de art. 20 din anexa nr. VII: *Familia ocupațională de funcții bugetare „Apărare, ordine publică și siguranță națională”* la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 28 decembrie 2010, ajutor prevăzut pentru personalul militar, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu. Însă Legea-cadru nr. 284/2010 a fost abrogată prin art. 44 alin. (1) pct. 9 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017. Noua reglementare nu conține nicio dispoziție similară celor din Legea-cadru nr. 284/2010 care instituiau ajutoarele și indemnizațiile. De asemenea, Legea-cadru nr. 153/2017 a abrogat dispozițiile din ordonanțele de urgență ale Guvernului prin care a fost suspendată plata ajutoarelor și indemnizațiilor în intervalul 2012—2016 inclusiv (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 472 din 8 iulie 2021, precitată, paragrafele 58 și 59).

69. Referitor la critica de neconstituționalitate extrinsecă a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018, raportată la art. 61 alin. (1) și art. 115 alin. (4) din Constituție, prin Decizia nr. 472 din 8 iulie 2021, precitată, paragrafele 74—76, și Decizia nr. 22 din 21 ianuarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 22 mai 2020, paragraful 21, Curtea a reținut că aceasta este neîntemeiată. Astfel, sub aspectul competenței de legiferare, așa cum a reținut Curtea în jurisprudența sa, la paragrafele 74 și 75 ale Deciziei nr. 68 din 27 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 181 din 14 martie 2017, relația dintre puterea legislativă și cea executivă se desăvârșește prin competența conferită Guvernului de a adopta ordonanțe de urgență în condițiile stabilite de art. 115 alin. (4)—(6) din Constituție. Astfel, ordonanța de urgență, ca act normativ ce permite Guvernului, sub controlul Parlamentului, să facă față unei situații extraordinare, se justifică prin necesitatea și urgența reglementării acestei situații care, datorită circumstanțelor sale, impune adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public. Pe lângă monopolul legislativ al Parlamentului, Constituția, în art. 115, consacră delegarea legislativă, în virtutea căreia Guvernul poate emite ordonanțe simple [art. 115 alin. (1)—(3)] sau ordonanțe de urgență [art. 115 alin. (4)—(6)]. Astfel, transferul unor atribuții legislative către autoritatea executivă se realizează printr-un act de voință al Parlamentului ori pe cale

constituțională, în situații extraordinare și numai sub control parlamentar. Având în vedere acestea, Curtea nu a reținut încălcarea dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Constituție privind rolul Parlamentului.

70. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la dispozițiile constituționale ale art. 115 alin. (4), Curtea a constatat, pe de o parte, că adoptarea măsurilor criticate — de neacordare a ajutoarelor prevăzute de lege, ajutoare care nu constituie drepturi fundamentale — poate constitui o reglementare în regim de urgență, fiind necesară la fundamentarea strategiei fiscal-bugetare pe anul 2018 și pentru perioada 2019—2021, a bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019. Așadar, adoptarea acestor măsuri constituie o stare de fapt obiectivă, independentă de voința Guvernului, putând fi încadrată în conceptul constituțional de „situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată”, astfel cum acesta a fost definit în jurisprudența Curții. Pe de altă parte, Curtea a reținut că urgența a fost motivată corespunzător în cuprinsul ordonanței de urgență criticate. Astfel, în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 se precizează că „neadoptarea în regim de urgență a măsurilor fiscal-bugetare propuse ar genera un impact suplimentar asupra deficitului bugetului general consolidat, afectând în mod semnificativ sustenabilitatea finanțelor publice”. Prin urmare, Curtea nu a reținut încălcarea dispozițiilor art. 115 alin. (4) din Constituție.

71. Referitor la critica privind încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție, care impune standardele privind calitatea legii, prin Decizia nr. 189 din 26 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1045 din 9 noiembrie 2020, paragraful 87, Curtea a reiterat statuările sale anterioare prin care a constatat conformitatea cu aceste standarde a actelor normative de suspendare a drepturilor salariale pentru intervalul 2010—2017 (a se vedea Decizia nr. 403 din 6 iunie 2019, precitată, paragrafele 96—98). În aceste decizii, Curtea a reținut că înțelesul normelor de suspendare a plății drepturilor salariale a fost clarificat prin Decizia nr. 16 din 8 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 15 iulie 2015. Astfel, în interpretarea instanței supreme, voința legiuitorului nu a fost aceea de eliminare a beneficiilor acordate unor categorii socioprofesionale, respectiv de încetare a existenței dreptului la acordarea de ajutoare/indemnizații, ci doar de suspendare a exercițiului acestui drept, precum și faptul că dreptul la pensie și condițiile de pensionare, precum și drepturile care se acordă cu prilejul pensionării sunt cele de la data deschiderii dreptului la pensie, iar nu cele existente în legislație la o dată anterioară, care nu au caracterul unui drept câștigat.

72. Curtea a mai reținut, la paragraful 89 al Deciziei nr. 189 din 26 mai 2020, că autorii au înțeles greșit semnificația abrogării art. 20 alin. (1) și (2) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010. Astfel, urmarea acestei abrogări este previzibilă și clară în sensul că dacă personalul militar, polițistii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare au trecut în rezervă sau direct în retragere, respectiv raporturile de serviciu au încetat, cu drept la pensie, după 1 iulie 2017, nu mai beneficiază de ajutoarele și indemnizațiile prevăzute de Legea-cadru nr. 284/2010.

73. Totodată, prin Decizia nr. 834 din 17 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 235 din 8 martie 2021, paragraful 20, referitor la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, din cauza caracterului imprevizibil al dispozițiilor referitoare la neacordarea ajutoarelor sau, după caz, a indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere,

încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă, invocând jurisprudența sa, Curtea a reținut că „persoanele care se pensionează se supun dispozițiilor legale în vigoare la data deschiderii dreptului la pensie, potrivit principiului *tempus regit actum*” (a se vedea în același sens și Decizia nr. 443 din 21 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 29 iulie 2016, paragraful 30).

74. Referitor la critica privind încălcarea art. 1 alin. (3) din Constituție, prin Decizia nr. 834 din 17 noiembrie 2020, precitată, paragraful 21, Curtea a arătat că textul constituțional invocat privește valorile supreme ale statului de drept, fiind o reglementare de principiu care constituie cadrul pe care se grefează toate celelalte norme ale Legii fundamentale. Având în vedere acestea, precum și faptul că ajutoarele ori indemnizațiile la care se referă textele criticate nu fac parte din această categorie a drepturilor fundamentale, Curtea a apreciat că nu se poate reține încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție.

75. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea art. 15 din Constituție, prin Decizia nr. 189 din 26 mai 2020, precitată, paragraful 91, Curtea a constatat conformitatea cu această normă constituțională a unor dispoziții cu un conținut similar cu cel al dispozițiilor criticate. Astfel, prin deciziile nr. 170 din 19 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 354 din 22 mai 2015, paragraful 24, și nr. 334 din 12 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 533 din 17 iulie 2014, paragraful 18, Curtea a reținut că dispozițiile criticate nu retroactivează. Totodată, prin Decizia nr. 695 din 6 octombrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 6 ianuarie 2021, paragraful 19, invocând jurisprudența sa, Curtea a arătat că „persoanele care se pensionează se supun dispozițiilor legale în vigoare la data deschiderii dreptului la pensie, potrivit principiului *tempus regit actum*”.

76. Referitor la încălcarea principiului egalității în drepturi, consacrat de art. 16 din Constituție, și a principiului nediscriminării, consacrat de art. 14 din Convenție și de Protocolul nr. 12 la aceasta, Curtea reține că autorii excepției susțin, în esență, că dispozițiile criticate creează situații juridice discriminatorii față de persoanele care au obținut hotărâri judecătorești definitive, prin care li s-a acordat ajutorul prevăzut de art. 20 din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010. Având în vedere această critică, Curtea constată că susținerea autorilor excepției nu reprezintă o veritabilă critică de neconstituționalitate a textelor de lege criticate, ci vizează, în realitate, aplicarea diferită a legii de către instanțele judecătorești, ceea ce nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale.

77. Așa cum a reținut Curtea Constituțională prin Decizia nr. 154 din 27 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 680 din 6 august 2018, faptul că legiuitorul a considerat că, în ipoteza încetării raporturilor de muncă sau de serviciu ca urmare a decesului angajatului, dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor sau, după caz, a indemnizațiilor respective se aplică nu poate constitui un privilegiu care să conducă la încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție și nici nu creează discriminare între categoriile de angajați. Astfel, prin Decizia nr. 192 din 23 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 425 din 8 iunie 2017, paragraful 22, Curtea a reținut că, având în vedere această situație obiectiv diferită, prin reglementarea criticată legiuitorul a avut în vedere considerente de protecție socială a familiilor celor decedați.

78. În ceea ce privește critica privind încălcarea art. 41 din Constituție, prin Decizia nr. 124 din 10 martie 2020, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 445 din 27 mai 2020, paragraful 33, invocând jurisprudența sa, Curtea a reținut că, potrivit art. 41 alin. (2) din Constituție, salariații au dreptul la măsuri de protecție socială care privesc: securitatea și sănătatea salariaților, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, „precum și în alte situații specifice, stabilite prin lege”. Prin urmare, nu există o obligație constituțională a legiuitorului de a reglementa acordarea de ajutoare sau indemnizații la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă.

79. Referindu-se la compatibilitatea prevederilor de lege criticate cu dispozițiile constituționale și convenționale referitoare la dreptul de proprietate, prin Decizia nr. 695 din 6 octombrie 2020, precitată, paragraful 20, Curtea a reiterat că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (a se vedea, spre exemplu, Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în *Cauza Kechko împotriva Ucrainei*, paragraful 23), statul este în măsură să stabilească ce beneficii trebuie plătite angajaților săi din bugetul de stat. Astfel, statul poate dispune introducerea, suspendarea sau încetarea plății unor astfel de beneficii, prin modificări legislative corespunzătoare. În același sens este și Decizia din 6 decembrie 2011, pronunțată în cauzele conexe nr. 44.232/11 și nr. 44.605/11 *Felicia Mihăieș împotriva României și Adrian Gavril Senteș împotriva României*, paragrafele 15 și 19, prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului amintește că, datorită unei cunoașteri directe a propriei societăți și a necesităților acesteia, autoritățile naționale se află, în principiu, într-o poziție mai adecvată decât instanța internațională pentru a stabili ce anume este „de utilitate publică”. În consecință, în cadrul mecanismului de protecție creat de Convenție este de competența acestora să se pronunțe primele cu privire la existența unei probleme de interes general. Considerând normal ca legiuitorul să dispună de o mare libertate în conducerea unei politici economice și sociale, Curtea respectă modul în care acesta percepe imperatiile „utilității publice”, cu excepția cazului în care raționamentul său se dovedește în mod vădit lipsit de orice temei rezonabil.

80. Cu privire la critica privind încălcarea art. 47 din Constituție, prin Decizia nr. 366 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 602 din 26 iulie 2017, paragrafele 23 și 24, Curtea a reținut ca relevante considerentele Deciziei nr. 765 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 476 din 6 iulie 2011, în care a constatat că „stabilirea aceluși standard al nivelului de trai care poate fi considerat ca fiind decent trebuie apreciată de la caz la caz, în funcție de o serie de factori conjuncturali. Situația economică a țării, resursele de care dispune statul în vederea atingerii acestui obiectiv, dar și nivelul de dezvoltare al societății, gradul de cultură și civilizație la un anumit moment și modul de organizare a societății reprezintă deopotrivă coordonate care trebuie luate în considerare atunci când se evaluează nivelul «decent» al vieții. În concluzie, aprecierea modului și a măsurii în care statul reușește să ducă la îndeplinire obligația de a asigura un nivel de trai decent trebuie să fie raportată la acești factori, nefiind posibilă stabilirea unui standard fix, imuabil”. Or, în lumina acestor considerente, Curtea a apreciat că dispozițiile legale criticate nu pot fi privite ca aducând atingere dreptului constituțional la un nivel de trai decent, ci mai degrabă ca instituind un set de măsuri de adaptare la condițiile economico-sociale existente, în funcție de care nivelul de trai nu poate fi evaluat ca având un standard mai ridicat.

81. Cu privire la invocarea art. 53 din Constituție, prin Decizia nr. 695 din 6 octombrie 2020, precitată, paragraful 21, Curtea a reținut, în esență, că ajutoarele sau indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă nu au temei constituțional, astfel că legiuitorul este liber să dispună cu privire la conținutul, limitele și condițiile de acordare a acestora și, de asemenea, să dispună diminuarea ori chiar încetarea acordării acestora, fără a fi necesară întrunirea condițiilor stabilite de art. 53 din Legea fundamentală. De asemenea, Curtea a arătat că nu există o obligație constituțională a legiuitorului de a reglementa acordarea de ajutoare sau indemnizații la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă.

82. Referitor la critica privind încălcarea art. 115 alin. (6) din Constituție prin faptul că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 afectează drepturi fundamentale, Curtea constată că și aceasta este neîntemeiată, deoarece, așa cum a statuat în mod constant în jurisprudența sa, precitată, ajutoarele sau indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă reprezintă beneficii acordate anumitor categorii socioprofesionale în virtutea statutului special al acestora, fără a constitui drepturi fundamentale.

83. De altfel, Curtea a observat că prin Decizia nr. 20 din 20 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 6 august 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut la paragrafele 76—80 că „nicio dificultate de determinare a efectelor abrogării nu există cu referire la datele speței deduse spre analiză în cadrul sesizării prealabile, câtă vreme prin art. 44 alin. (1) pct. 9 din Legea-cadru nr. 153/2017 s-a dispus abrogarea expresă a Legii-cadru nr. 284/2010, iar conform art. 64 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, «abrogarea unei dispoziții sau a unui act normativ are caracter definitiv». De asemenea, faptul că dispoziția din Legea-cadru nr. 284/2010 referitoare la drepturile de natura celor pretinse în cauză avusese efectele suspendate în timp, prin acte normative succesive, trebuie interpretat cu referire la art. 66 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, din care rezultă că și astfel de norme pot face obiect al abrogării. Față de consecințele pe care le produce un act normativ care scoate din circuitul juridic, pentru viitor, textele de lege care fac obiectul acestuia, trebuie observat în ce măsură un act normativ ulterior (în speță, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017) poate suspenda drepturi care făceau obiect de reglementare al actului abrogat (recte, Legea-cadru nr. 284/2010, abrogată prin Legea-cadru nr. 153/2017). Așadar, rezolvarea chestiunii de drept sesizate nu presupune decât aplicarea corectă a regulilor referitoare la succesiunea legilor în timp și la efectul suspensiv sau abrogator al unor norme, cu referire punctuală la măsura în care abrogarea unor drepturi mai poate constitui temei ulterior pentru suspendarea exercițiului aceluiași drepturi. În acest context, nicio dificultate nu poate fi identificată în legătură cu interpretarea vreunor dispoziții legale neclare sau imprecise ori în ce privește determinarea și aplicarea corectă a principiilor care guvernează aplicarea legii în timp, pentru a se considera că este admisibilă declanșarea procedurii hotărârii prealabile.”

84. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, Curtea va respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate.

85. Referitor la dispozițiile art. 21 din Constituție invocate de autorii excepției Curtea constată că acestea nu au legătură cu cauza de față.

86. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioan Liviu Tăut în Dosarul nr. 4.373/83/2017** al Tribunalului Satu Mare — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, de Constantin Roman, Teodor Sovan, Ioan Catrinescu și Vasile Sandulianu în Dosarul nr. 9.194/99/2017 al Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal, de Marius Paul Enescu și de Ion Sorin Pîndaru în dosarele nr. 5.693/105/2018/a1 și nr. 1.366/105/2018 ale Curții de Apel Ploiești — Secția I civilă, de Dumitru Radu, Niculaie Negrilă, Puiu Dumitru Răileanu, de Ionel Petcu, Daniel Lupascu, Ovidiu Zisu, Marian Sivriu, Nelu Ramboi, Marian Soare, Ionel Lugoci, Gheorghe Stanciu, Marin Beca, precum și de Daniel P. Olărescu în dosarele nr. 23.665/3/2017*, nr. 3.604/118/2017*, nr. 3.368/118/2017*, nr. 8.601/118/2017, nr. 8.806/118/2017 și nr. 4.485/118/2017* ale Curții de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, de Marin Dan Constantinescu în Dosarul nr. 2.563/90/2018 al Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, de Viorel Gioacas și de Gigi Buruiană, Ioan Alecușan și Gicu Ciobotaru în dosarele nr. 1.329/97/2018 și nr. 632/85/2018 ale Curții de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal și Secția I civilă, de Corneliu Goldic în Dosarul nr. 1.034/118/2019 al Tribunalului Constanța — Secția I civilă, de Ionel Mihai, de Gheorghe Arsene, Ion-Cristian Dobre, Costin Avram, Constantin Matei, Mihai Doroftei, Adrian-Eugen Anton și Gheorghe-Marian Voicilă, precum și de Victor Nedelcu în dosarele nr. 3.815/105/2018, nr. 4.458/105/2018 și nr. 1.363/105/2018* ale Tribunalului Prahova — Secția I civilă, de Nicolae Viorel Costea în Dosarul nr. 44.770/3/2018* al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, de Victor Niculae, de Nicolae Orbesteanu, de Dan Ionescu, Gheorghe Zafir, Florin Scarlat, Marian Valentin Lenga, Romică Dragomir, Petre Dumea, Liviu Gheorghe Leoveanu, Stănel Ciorășteanu, Maricica Șerban, Marian Răceanu, Nicolae Ilie, Nicolae Mugurel Fenesan și Vasilica Cornelia Ciobanu, Olivia Mihaela Ciobanu și Mihai Sorin Ciobanu, moștenitori ai defunctului Ion Eugen Ciobanu, precum și de Mihaela Stîngă, Maria Cristina Stîngă și Ioana Cătălina Stîngă, moștenitori ai defunctului Aurelian Stîngă, și de Emil Schnaider și Monica Ioana Dincă în dosarele nr. 851/87/2018, nr. 764/87/2018, nr. 33.668/3/2016** și nr. 6.116/3/2018 ale Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal și Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, de Nicolae Lucian Răchițeanu în Dosarul nr. 997/114/2019 al Tribunalului Buzău — Secția I civilă, de Vasile Prăjanu în Dosarul nr. 2.481/99/2019 al Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă — contencios administrativ și fiscal, de Maria Gabriela Gros, Marius Sorin Sopon și Monica Maria Vidai în Dosarul nr. 32.668/3/2018 al Curții de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal, precum și de Tedorian-Daniel Țăran în Dosarul nr. 887/62/2019 al Tribunalului Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene și ale art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Satu Mare — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal, Curții de Apel Ploiești — Secția I civilă, Curții de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, Curții de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal și Secția I civilă, Tribunalului Constanța — Secția I civilă, Tribunalului Prahova — Secția I civilă, Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal și Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, Tribunalului Buzău — Secția I civilă, Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă — contencios administrativ și fiscal, Curții de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal și Tribunalului Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 aprilie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, semnează

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,

Bianca Drăghici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 335

din 26 mai 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 269 alin. (2)
din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 269 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii. Excepția a fost ridicată de Cristina Torcică Rădoiu și Maria Antonia Lascăr în Dosarul nr. 2.105/62/2018 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.003D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 9 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.105/62/2018, Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 269 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii. Excepția a fost ridicată de Cristina Torcică Rădoiu și Maria Antonia Lascăr într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni în răspundere patrimonială formulată de societatea angajatoare.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarele acesteia arată că prin textul de lege criticat se stabilește că au competența teritorială de a soluționa conflicte de muncă instanțele în a căror circumscripție își are domiciliul sau sediul reclamantul. Art. 269 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 nu distinge după cum reclamantul este angajatul sau angajatorul. În schimb, art. 210 din Legea dialogului social nr. 62/2011, care reglementează și el competența teritorială a instanțelor în cazul conflictelor de muncă, stabilește că instanța căreia îi revine competența este aceea de la domiciliul sau locul de muncă al reclamantului. Prin precizarea „domiciliul” și „locul de muncă” al reclamantului, art. 210 din Legea nr. 62/2011 nu poate fi interpretat decât în sensul că reclamant este angajatul, iar nu angajatorul. Rațiunea unei asemenea stabiliri de competență teritorială este aceea a apropierei angajatului de instanța sesizată cu conflictul de muncă, precum și aceea a ușurinței

administrării probelor de o instanță în a cărei circumscripție se află locul de muncă în legătură cu care s-a născut conflictul de muncă.

6. Art. 269 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 introduce o discriminare în sensul că în ipoteza în care reclamant este angajatorul, atunci competența aparține instanței de la sediul angajatorului. Această prevedere are urmarea imediată că, în cazul în care locul de muncă și/sau domiciliul angajatului nu se află în circumscripția instanței unde se află sediul angajatorului, accesul la justiție al părâtului persoană fizică este îngreunat atât din perspectiva distanței pe care trebuie să o străbată pentru a participa la proces, cât și din cea a modului impropriu al administrării unor probe (declarații ale martorilor, cercetare locală etc.) în altă parte decât în zona în care s-au petrecut faptele probatorii.

7. Potrivit art. 21 din Constituție, nicio lege nu poate îngrădi liberul acces la justiție, părțile având dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil. Liberul acces la justiție include și apropierea cetățenilor de instanța de judecată. Cum dreptul muncii, inclusiv Legea nr. 53/2003, este un drept de protecție socială, dispozițiile de lege criticate, care obligă pe angajat să se deplaseze la instanța în a cărei circumscripție își are sediul angajatorul său, sunt neconstituționale, contravenind art. 21 din Constituție. Arată că, în multe cazuri, sediul societății se află într-o zonă, dar are sucursale cu angajați în alte zone, de regulă la mare depărtare de sediul social.

8. Autoarele excepției consideră că dispozițiile art. 269 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 sunt constituționale doar în cazul în care ele se interpretează în sensul că instanța competentă este cea în a cărei circumscripție se află domiciliul sau locul de muncă al angajatului.

9. Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens, arată că prevederea criticată este de natură să restrângă dreptul de acces liber la justiție și dreptul de apărare. Astfel, este evident că o apărare mai eficientă, mai ales în ceea ce privește administrarea probatoriului, nu poate fi realizată decât la instanța unde salariatul își are domiciliul și, mai mult, locul de muncă, unde se susține că s-ar fi săvârșit faptele generatoare de răspundere patrimonială.

10. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

11. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege

criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 269 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, care au următoarea redactare: „*Cererile referitoare la cauzele prevăzute la alin. (1) se adresează instanței competente în a cărei circumscripție reclamantul își are domiciliul sau reședința ori, după caz, sediul.*”

14. Autoarele excepției de neconstituționalitate apreciază că dispozițiile de lege criticate sunt contrare prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi și ale art. 21 privind accesul liber la justiție.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 269 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 fac parte din titlul XII al acestei legi, care reglementează jurisdicția muncii, și stabilesc că, în ceea ce privește soluționarea conflictelor de muncă, instanța competentă teritorial este cea în a cărei circumscripție reclamantul își are domiciliul sau reședința ori, după caz, sediul.

16. Această reglementare diferă de dispozițiile generale în materia procedurii civile referitoare la competența teritorială a instanțelor de judecată, respectiv art. 107 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia „*Cererea de chemare în judecată se introduce la instanța în a cărei circumscripție domiciliază sau își are sediul pârâtul, dacă legea nu prevede altfel.*”

17. Prin Decizia nr. 945 din 7 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 643 din 8 septembrie 2011, Curtea Constituțională, făcând trimitere la jurisprudența sa anterioară, a reținut că reglementarea diferită a Codului muncii față de cea a Codului de procedură civilă, referitoare la competența teritorială a instanțelor de judecată, este justificată de specificul și necesitățile ce decurg din raporturile de muncă. În acest sens trebuie observat că reglementarea criticată urmărește facilitarea accesului la justiție și a apărării salariatului care are, în cele mai multe cazuri, calitatea de reclamant.

18. Curtea a mai arătat că legiuitorul are competența exclusivă de a stabili normele de procedură, putând institui prevederi speciale în considerarea situațiilor specifice avute în vedere, întrucât principiul egalității nu înseamnă omogenitate, astfel că situații diferite justifică și uneori chiar impun un tratament juridic diferențiat, iar, potrivit dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege.

19. Prin aceeași decizie, Curtea, analizând criticile vizând încălcarea dreptului la un proces echitabil și a dreptului la apărare, a observat că, departe de a consacra o soluție legislativă defavorabilă angajatului, textul criticat vizează ocrotirea sa, astfel încât acesta, care, de altfel, de cele mai multe ori are calitatea de reclamant, să nu fie obligat să introducă acțiunea la instanța de domiciliu/sediul al pârâtului, deci al angajatorului. Desigur că în ipoteza în care angajatul are domiciliul într-o altă localitate față de locul în care își desfășoară activitatea, el are obligația de a-și înscrie în actul de identitate adresa de reședință dacă locuiește mai mult de 15 zile la această din urmă adresă [a se vedea art. 30 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 641 din 20 iulie 2005]. Prin urmare, angajatul are facultatea de a-și alege instanța competentă teritorial, respectiv cea în a cărei circumscripție își are domiciliul sau reședința.

20. În prezenta cauză, autoarele excepției critică dispozițiile de lege prin raportare la aceleași prevederi constituționale, dar dintr-o perspectivă diferită. Astfel, acestea pun în discuție situația când angajatorul are calitate de reclamant, astfel că instanța competentă este, potrivit textului de lege criticat, cea de la sediul reclamantului.

21. În susținerea criticii formulate, autoarele excepției invocă și dispozițiile art. 210 din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 625 din 31 august 2012, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc că „*Cererile referitoare la soluționarea conflictelor individuale de muncă se adresează tribunalului în a cărui circumscripție își are domiciliul sau locul de muncă reclamantul.*”

22. Curtea constată că dispozițiile de lege, care reglementează competența teritorială a instanțelor de judecată în materia conflictelor individuale de muncă, sunt ulterioare Codului muncii și nu prevăd abrogarea dispozițiilor acestui din urmă act normativ în această materie. Deși Codul muncii a fost republicat în anul 2011, iar Legea nr. 62/2011 a fost republicată în anul 2012, actele normative au păstrat reglementarea diferită în ceea ce privește competența teritorială a instanțelor. Prin urmare, determinarea competenței teritoriale a instanțelor de judecată în ceea ce privește conflictele individuale de muncă trebuie să se facă printr-un proces de interpretare a legii care să aibă în vedere atât conținutul textelor de lege, cât și raportul dintre acestea din perspectiva principiului *specialia generalibus derogant*.

23. Curtea constată că art. 210 din Legea nr. 62/2011 — lege ulterioară Codului muncii și având caracter special în raport cu aceasta — reglementează competența instanțelor de judecată, respectiv a tribunalelor, în ceea ce privește conflictele individuale de muncă, stabilind că este competent „*tribunalul în a cărui circumscripție își are domiciliul sau locul de muncă reclamantul*”. În mod evident, referindu-se la „*domiciliul sau locul de muncă*”, legiuitorul a avut în vedere situația când reclamantul este salariatul, în vederea protejării intereselor acestuia și facilitării accesului liber la justiție, astfel încât să nu fie descurajat să se adreseze instanțelor de judecată în vederea apărării drepturilor și intereselor sale ce izvorăsc din raportul de muncă.

24. Dispozițiile art. 210 din Legea nr. 62/2011 nu se referă însă și la instanța competentă în situația în care angajatorul este reclamant. Așa fiind, se apreciază că, în ceea ce privește situația când angajatorul este reclamant, sunt aplicabile dispozițiile generale ale art. 269 alin. (2) din Legea nr. 53/2003, care se referă la „*sediul*” reclamantului.

25. Prin urmare, Curtea reține că dispozițiile referitoare la instanța competentă să judece conflictele de muncă de la domiciliul sau locul de muncă al salariatului sunt aplicabile doar în situația când acesta are calitatea de reclamant, iar când angajatorul este cel care are calitatea de reclamant în cadrul conflictului individual de muncă, competentă este instanța în a cărei circumscripție se află sediul acestuia.

26. Analizând aceste dispoziții de lege prin prisma criticilor referitoare la încălcarea principiului egalității în drepturi a cetățenilor și a prevederilor constituționale privind dreptul de acces liber la justiție, Curtea constată că autoarele excepției formulează aceste critici plecând de la premisa că un salariat trebuie să se bucure de același tratament juridic indiferent dacă are calitatea de reclamant sau pârât în cadrul unui conflict individual de muncă.

27. Cu privire la principiul egalității în drepturi, Curtea Constituțională a reținut în jurisprudența sa că acesta presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994).

28. În același sens este și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat, în aplicarea prevederilor art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, că reprezintă o încălcare a acestor prevederi orice diferență de tratament săvârșită de stat între indivizi aflați în situații analoge, fără o justificare obiectivă și rezonabilă (de exemplu, prin Hotărârea din 13 iunie 1979, pronunțată în Cauza *Marckx împotriva Belgiei*, și prin Hotărârea din 29 aprilie 2008, pronunțată în Cauza *Burden împotriva Regatului Unit*).

29. Totodată, prin Hotărârea din 6 aprilie 2000, pronunțată în Cauza *Thlimmenos împotriva Greciei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoge, fără a exista justificări obiective și rezonabile (a se vedea, spre exemplu, Hotărârea din 28 octombrie 1987, pronunțată în Cauza *Inze împotriva Austriei*), ci și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără a exista justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite.

30. Or, analizând textul de lege criticat prin prisma celor mai sus reținute, Curtea constată că scopul pe care legiuitorul l-a avut în vedere atunci când a instituit o reglementare favorabilă salariaților sub aspectul instanței competente să judece conflictele de muncă în care au calitatea de reclamant l-a constituit, așa cum s-a reținut mai sus, facilitarea accesului la justiție, astfel încât să nu fie descurajați să se adrese instanțelor de judecată pentru apărarea drepturilor ce derivă din raportul de muncă. Acest obiectiv este realizat atunci când salariatul este reclamant.

31. Curtea reține și că, reglementând această soluție legislativă, legiuitorul a avut în vedere faptul că, în cele mai multe cazuri, acțiunile referitoare la conflictele individuale de muncă sunt inițiate de salariați, astfel că reglementarea este

concepută din această perspectivă, tinzând să avantajeze pe salariații reclamanți.

32. În același timp, Curtea constată că, atunci când salariații au calitatea de pârât, acțiunea în justiție este deja inițiată de angajatori, astfel că nu se poate susține că salariații sunt împiedicați să se adreseze justiției pentru apărarea drepturilor lor. Prin urmare, situația în care aceștia se află este în mod obiectiv diferită de cea în care salariații au calitatea de reclamant, tratamentul juridic diferit fiind justificat.

33. De altfel, Curtea apreciază că necesitatea protejării drepturilor salariaților, aflați într-o poziție de subordonare în raportul de muncă față de angajator, inclusiv sub aspectul facilitării accesului la justiție, nu se poate converti în temeiul unor reglementări inechitabile, în care angajatorul este plasat în toate cazurile într-o poziție defavorabilă în raport cu salariatul din punctul de vedere al drepturilor procesuale. În ceea ce privește necesitatea existenței unui echilibru între drepturile și interesele celor două părți ale raportului de muncă, instanța constituțională apreciază că sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 17 iunie 2015, paragraful 34, în care a statuat că, „deși protejarea drepturilor salariatului, aflat în raporturi de subordonare față de angajator, reprezintă o formă de a asigura însăși protecția dreptului la muncă, ca drept fundamental, legiuitorul este ținut, în egală măsură, să asigure protecția drepturilor angajatorului, prin instituirea unor măsuri apte să realizeze în mod concret scopul propus. Prin urmare, protecția dreptului la muncă nu poate fi absolutizată cu consecința afectării dreptului angajatorului de a-și exercita libertatea economică”.

34. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Cristina Torcică Rădoiu și Maria Antonia Lascăr în Dosarul nr. 2.105/62/2018 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 269 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 mai 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, semnează

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
Nr. 238 din 11 august 2022

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE
Nr. 1.290 din 11 august 2022

ORDIN

pentru aprobarea criteriilor de calificare privind capacitatea ofertanților, a factorilor de evaluare și a caietului de sarcini aferente atribuirii acordului-cadru/contractului de achiziție publică de produse — fructe, legume, lapte și produse lactate și produse de panificație în cadrul Programului pentru școli al României

Având în vedere:

— prevederile art. 3 alin. (1) lit. z), precum și secțiunea a 4-a a capitolului IV din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

— secțiunea a 4-a a capitolului II din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile art. 3 lit. f) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării RURALE, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile art. 3 alin. (3) lit. i) din Hotărârea Guvernului nr. 634/2015 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Ordinului președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1.017/2019 privind aprobarea structurii, conținutului și modului de utilizare a Documentației standard de atribuire a contractului de achiziție publică/sectorială de produse, precum și a modalității de completare a anunțului de participare/de participare simplificat,

luând în considerare:

— necesitatea fluidizării și perfecționării sistemului achizițiilor publice prin îmbunătățirea practicilor care să asigure procese de achiziții mai eficiente, orientate spre rezultate;

— necesitatea clarificării modului de stabilire a criteriilor de calificare privind capacitatea ofertanților, a factorilor de evaluare și a specificațiilor tehnice cu scopul asigurării unui cadru transparent, previzibil și unitar pentru participarea operatorilor economici interesați la procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică, precum și prevenirea apariției erorilor în procesul de atribuire a contractelor/acordurilor-cadru având ca obiect furnizarea fructelor, legumelor, laptelui și a produselor lactate și produselor de panificație în cadrul Programului pentru școli al României;

— Referatul de aprobare al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării RURALE nr. 236.730 din 22.02.2022 și al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 84 DR din 11.02.2022,

în temeiul prevederilor:

— art. 7 alin. (8) din Hotărârea Guvernului nr. 640/2017 pentru aprobarea Programului pentru școli al României în perioada 2017—2023 și pentru stabilirea bugetului pentru implementarea acestuia în anul școlar 2017—2018, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 4 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2015 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, aprobată prin Legea nr. 244/2015, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 6 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 634/2015 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 9 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării RURALE, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale și președintele Agenției Naționale pentru Achiziții Publice emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă criteriile de calificare privind capacitatea ofertanților, factorii de evaluare și caietul de sarcini aferente atribuirii acordului-cadru/contractului de achiziție publică de produse — fructe, legume, lapte și produse lactate și produse de panificație în cadrul Programului pentru școli al României, după cum urmează:

a) anexa nr. 1 „Criteriile de calificare privind capacitatea ofertanților și factorii de evaluare utilizați în procedura de

achiziție de fructe, legume, lapte și produse lactate și produse de panificație în cadrul Programului pentru școli al României”;

b) anexa nr. 2 „Caiet de sarcini pentru achiziție de produse” conține cerințe funcționale și de performanță conforme cu standarde europene/naționale pentru furnizarea fructelor, legumelor, laptelui și a produselor lactate și produselor de panificație în cadrul Programului pentru școli al României, precum și indicații privind regulile și condițiile care trebuie respectate de potențialii ofertanți pentru elaborarea unei

propuneri tehnice corespunzătoare cu necesitățile autorității contractante.

Art. 2. — (1) La întocmirea documentației de atribuire a acordului-cadru/contractului de achiziție publică de furnizare a fructelor, a legumelor, a laptelui și a produselor lactate și a produselor de panificație în cadrul Programului pentru școli al României, autoritatea contractantă utilizează documentele standard prevăzute în anexele nr. 1 și 2 la prezentul ordin și asigură totodată corelarea cu prevederile Ordinului președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1.017/2019 privind aprobarea structurii, conținutului și modului de utilizare a Documentației standard de atribuire a contractului de achiziție publică/sectorială de produse, precum și a modalității de completare a anunțului de participare/de participare simplificat.

(2) În cadrul fiecărei documentații de atribuire, autoritatea contractantă pune la dispoziția operatorilor economici formularele cu caracter obligatoriu, destinate să faciliteze elaborarea și prezentarea unitară a ofertelor.

Art. 3. — Exemplele și notele furnizate cu titlu orientativ în documentele standard prevăzute în anexele nr. 1 și 2 la prezentul ordin, pentru exemplificarea modului de completare a informațiilor relevante, nu se reproduc ca atare în conținutul documentației de atribuire.

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,

Petre Daea

Art. 4. — (1) Prevederile prezentului ordin se aplică procedurilor de atribuire inițiate după data publicării prezentului ordin.

(2) Prin *procedură de atribuire inițiată după data publicării prezentului ordin* se înțelege orice procedură pentru care s-a publicat un anunț de participare/de participare simplificat după această dată.

Art. 5. — Prezentul ordin se completează cu prevederile Ordinului președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1.017/2019.

Art. 6. — Anexele nr. 1 și 2*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 7. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 19/37/2018 privind aprobarea documentației standardizate de atribuire a contractelor/acordurilor-cadru de furnizare a fructelor, legumelor și produselor lactate și produselor de panificație în cadrul Programului pentru școli al României, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 7 februarie 2018.

Art. 8. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale pentru Achiziții Publice,

Iuliana Feclistov

*) Anexele nr. 1 și 2 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 803 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bl. P33, parter, sectorul 5, București.

★

RECTIFICĂRI

În anexa nr. 1 la Ordinul ministrului finanțelor nr. 1.760/2022 privind prospectele de emisiune a certificatelor de trezorerie cu discount și a obligațiunilor de stat de tip benchmark aferente lunii august 2022, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 760 din 29 iulie 2022, se face următoarea rectificare:

— la art. 1, în tabel, la coloana 1 „Cod ISIN”, rândul al doilea, în loc de: „ROAIH37VHHC1” se va citi: „ROA1H37VHHC1”.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

